

HRVATSKI glasnik

Godina XXIII, broj 45

14. studenoga 2013.

cijena 200 Ft

*Županijski susret hrvatskih
učenika u Baćinu*

Foto: Stipan Balatinac

Komentar

Gradišćanski utiski prošloga vikenda

U Gradišću kad je gusto, onda je, bome, gusto. Zgoda se kad izvjestitelj nima vrmena svakamor dospiti, a je kad i ne želi samo zbog folkloru, s čim bi si mogli od tajedna do tajedna mirno napuniti cijele novine. Negda-negda je i preveć folklorijade u našem žitku, ovoga vikenda mi je i to opomenuto. Zato mi je bilo i osobno, srcu drago, da u minulom produženom vikendu je bilo dovoljno druženja, upoznavanja, a što najveć vriđi, i hrvatske riči. Oživilo se je sridnje Gradišće, još i za mene je bilo presenećenja i prezbrojnih doživljajev. Prije nekoliko ljet sam prvi put dospila u Hrvatski Židan na Martinju. Ovo shodišće s lampaši imaju samo oni u jedinstvenoj varijanti, iako i Koljnofci krenu na put od vlašće crikve do kapele. Židanci idu k susjedom u Plajgor, i toliko je svenek ljudske topline, prijateljstva i nostalgije oko tih spravišćev da mi je zapravo bilo svaki put žao, kad zavolj nekih drugih obavezov morala sam odustati od toga svetka.

Iz najmanjega naselja Gradišća, ravno sam upala nutra med sudionike V. Književnih susretov. To je literarno-kulturni randevu s djelomično jur poznatimi ličnosti hrvatske književnosti ke se kod nas jur moru čutiti kot doma, a su i nadahnute našim povijesnim refleksijam, ali svaki put se spoznaju i novi obrazi i nove riči, biseri jednoga zaprtoga svita, čiji niti se pak ispletu kasnije prik internetske mriže, dovliču se i do mogućega novoga sastanka, književnih priredab i izvan naše regije. Ali ovde bi tribalo više sluha, a i publike za eminentne predstavnike suvremene hrvatske literature, jer oni – kako je rekao i peljač te grupe Đuro Vidmarović – zato ne moraju doputovati iz Hrvatske u Koljnof da jedni drugim predstavljaju svoja najnovija djela i diskutiraju o svoji stvaralački nastojenosti. U Koljnofu je još jednoč bilo kratko, ali poučno vrime boravka. Morala sam svoj put nastaviti do Kisega na Hrvatski dan, pri kom su ovput bili pozvani gosti Sambotelčani. Bilo mi je drago viditi, kolikimi su došli na polaganje vijenca, suprot obiljne godine, k spomen-ploči Mate Meršića-Miloradića, a posebna mi je bila čast posjetiti Jurišićevu tvrdjavu, ka je nedavno obnovljena. Mislim da u ovom novom, savršenom statusu svaki bi ju morao viditi. Hrvatska zajednica u dotičnom gradu je jedno od najjačih društav, ako ne i najsnažniji krug Hrvatov, med varoši. Svagdir su onde, svagdir su stupi odlične atmosfere. Zato dobivaju i poticaje i ohrabrenje, a i bistvanje sa sve strane i od gradskoga peljačtva, a na njevi svetki, sastanki, bali uvijek vidimo i vrh gradskoga političkoga predstavnictva. Kiseg je takov grad, kade načelnik vrlo uvjerljivo išće oprošćenje od novinarke u prvom valceru, zavolj toga, što se ne zna pominati po hrvatski u «svetišču» slavnoga kapetana Nikole Jurišića. Ima u ovoj gesti još i simbole, neovisno od toga, kojoj političkoj stranki on pripada. U današnjici kad je kup poslov i zadać, a odgovornosti najmanje, kot i respekta, takove lipe stvari svenek razveselu, a znamda i impresioniraju človika.

-Tih-

„Glasnikov tjedan“

Prošlost Hrvata u Mađarskoj neispitana je. Ovih sam dana dobila jedan zanimljiv rukopis pisan temeljem izvješća koja je sastavljala i slala diplomatska misija države Jugoslavije u poratnim godinama svojim u Beograd o manjinskom življu „južnih Slavena“ u Mađarskoj, s imenima i ocjenama (njihovo viđenje) ljudi i aktera mađarske državne politike i tadašnje manjinske scene. Rukopis se bavi izvješćima u kojima se izvještava o položaju manjinskoga „južnoslavenskog“ školstva.

vim idealistički, u uzrečicama *Povijest je učiteljica života*, ili *Tko ne poznaje prošlost, ne može graditi budućnost* ima podosta istine. Ali živjeti i djelovati u sadašnjici provjerenim modelima i metodama „prošlih vremena“ tragična je priča. Pogotovo za male zajednice koje su tim metodama osuđene na izumiranje.

Neznanje i neobaviještenost otvara prostor manipulaciji. Riječi odgovornih i plaćenih tipa „Tu se ništa ne može“, ili „Ja tu ionako ništa ne mogu promijeniti“ kobne su za društva i zajednice.

„*Neznanje i neobaviještenost otvara prostor manipulaciji. Riječi odgovornih i plaćenih tipa „Tu se ništa ne može“, ili „Ja tu ionako ništa ne mogu promijeniti“ kobne su za društva i zajednice. Takve rečenice ili, što je još gore, takvi stavovi, začinjani često s stanovitom mjerom cinizma, posvema su malodušne tvrdnje i bježanje od preuzimanja odgovornosti.*“

Pitanje je koliko ta izvješća i podaci pokrivaju ondašnju stvarnost i na kojim se dokumentima ona ili dijelovi njihovih priča mogu objektivno potvrditi. Naime događa se vjerojatno kako u izvješću često izostane dosta toga jer ih sastavljaju ljudi od krvi i mesa sa svojim sitnim interesima i ambicijama, temeljena na svojim izabranim izvorima. Povijest je podložna tumačenjima pobjednika i vremenima te potrebama politika istih vremena, pobjednici se mijenjaju, heroji tako postaju gubitnici, a gubitnici heroji. Sve je pitanje gledišta, često i konteksta...

Ispitivati i preispitivati vlastitu prošlost u poradi učenja zadatak je sadašnjih i budućih naraštaja, jer iako zvuči sas-

što je još gore, takvi stavovi, začinjani često s stanovitom mjerom cinizma, posvema su malodušne tvrdnje i bježanje od preuzimanja odgovornosti. To je, nažalost, najčešći stav naših dana, najčešći stav svih onih koji bježe od vlastite odgovornosti, političke, društvene, obiteljske, prijateljske, radne... Takvo držanje niječe bilo kakav smisao života. Uzrečica „ne može se ništa“ onemogućuje povezanost, prijateljstvo, razvoj, napredak i boljitak, vjeru, bolju sutrašnjicu... S druge strane one mogu biti i bivaju često izlika i zastor, prostor zbunjivanja neobaviještenih i manje obaviještenih.

Ako šutimo duboko povučeni, svatko u svome krugu, misleći kako se ionako ništa ne može promijeniti, past ćemo u duboku potištenost, bez ikakve hrabrosti izraziti i obznaniti te obraniti svoje mišljenje... Ili ćemo prepustiti našim potomcima da saznaju „više“ tek studiranjem nekih novih „izvješća“ i rukopisa.

Ako šutimo duboko povučeni, svatko u svome krugu, misleći kako se ionako ništa ne može promijeniti, past ćemo u duboku potištenost, bez ikakve hrabrosti izraziti i obznaniti te obraniti svoje mišljenje... Ili ćemo prepustiti našim potomcima da saznaju „više“ tek studiranjem nekih novih „izvješća“ i rukopisa.

Branka Pavić Blažetin

BUDIMPEŠTA, BAJA – Sukladno Odredbama Pravilnika o organizaciji i radu Hrvatske državne samouprave, predsjednik tijela Mišo Hepp sazvaio je izvanrednu sjednicu Skupštine za 16. studenoga 2013., s početkom u 11 sati, u Narodnosnom domu (Baja, Szabadság u. 23). Za sastanak se predlaže ovaj dnevni red: 1) Rasprava o medijskom centru unutar Nefitnog poduzeća Croatica, referent: Stipan Balatinac, predsjednik Odbora za kulturu, vjerska pitanja, mladež i šport. 2) Rasprava o stanju projekta DDOP-3.1.2-12 pod naslovom „razvijanje obrazovnih ustanova“, referent: Mišo Hepp, predsjednik.

Čitajte i širite Hrvatski glasnik!

Gospodarstvo

Slučaj INA–MOL

Nakon zagrebačkog sastanka radnih skupina drugoga kruga pregovora između hrvatske vlade i MOL-a o međusobnim odnosima u INA-i, održanog 8. studenoga u Zagrebu, MOL je na svojim mrežnim stranicama te stranicama budimpeštanske burze objavio kako je ovlastio svoj Odbor izvršnih direktora da započne s pripremama za prodaju MOL-ova udjela u INA-i.

Uprava MOL-a ovlastila je Odbor izvršnih direktora za zaključenje takvog dogovora s Vladom Republike Hrvatske koji bi vodio k stvaranju vrijednosti provedbom Inine razvojne strategije. Istovremeno Odbor izvršnih direktora, jednako tako ovlašten, započeo je s pripremama za prodaju MOL-ova udjela u INA-i kako bi se maksimalizirala vrijednost tog ulaganja, priopćeno je iz MOL-a.

Mađarski MOL ima 49,1 posto dionica INA-e, a hrvatska vlada 44,84 posto. Dioničarski ugovor s MOL-om tadašnja hrvatska vlada, na čelu s Ivom Sanaderom, izmijenila je u siječnju 2009. nakon čega je došlo do promjene u upravljanju INA-om. Među ostalim izmjenama utvrđeno je da hrvatska strana u upravu nominira tri člana, kao i MOL koji uz to postavlja i predsjednika Uprave. Bude li broj glasova izjednačen, prevladava glas predsjednika Uprave, a izmjenama su u upravljačku strukturu uvedeni i izvršni direktori. Napetosti između MOL-a i hrvatske vlade započeli su sa željom hrvatske vlade za većim utjecajem u upravljanju INA-om, zahtjevom za preispitivanjem ugovora i optužbama kako MOL ne ulaže dovoljno u INA-u. Iz MOL-a odgovaraju kako Hrvatska nije održala obećanje o preuzimanju plinskog biznisa koji INA-i nanosi gubitke te su upozoravali kako bi mogli tužiti Hrvatsku i zatražiti najmanje dvije milijarde kuna odštete, jer Hrvatska nije preuzela ili uvela tržišne cijene plina, temeljem dogovorenog 2009. godine.

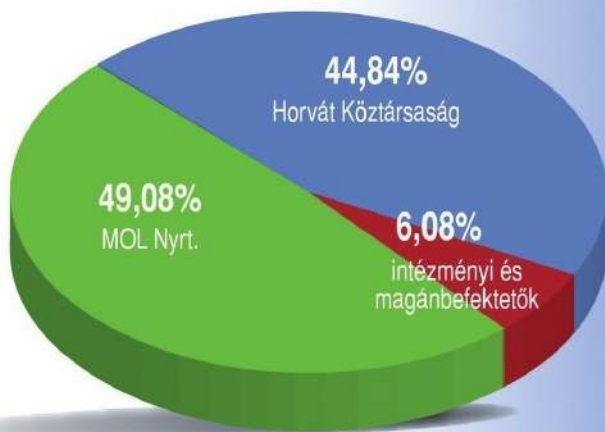
Mađarska je vlada početkom listopada od MOL-a zatražila reviziju portfelja kompanije i najavila mogućnost prodaje dionica INA-e, nakon što je mađarska policija primila zahtjev za uhićenje direktora MOL-a Zsolta Hernadia kojega Hrvatska sumnjiči da je podmitio bivšega premijera Ivu Sanadera kako bi mađarskoj kompaniji prepustio upravljačka prava u INA-i.

Sanader je u istome nepravomoćno osuđen na deset godina zatvora. Hernadi se nije odazvao pozivu na zagrebačko saslušanje, pa je za njim izdan europski uhiđbeni nalog od strane Hrvatske, te se Hernadi našao na Interpolovoj tjeratici. U Mađarskoj je međuvremeno pokrenuta i obustavljena istraga, zbog nedostatka dokaza u slučaju Hernadi, pa Mađarska ne postupa po Europskom uhiđbenom nalogu.

U rujnu su započeli pregovori o izmjenama dioničarskog ugovora u INA-i. Usuglašeno je da će pregovorima biti obuhvaćena budućnost korporativnog upravljanja, nadzora troškova, investicija i raspodjela dobiti,

Az INA horvát energetikai társaság részvény- és tulajdonosi szerkezete

2012. december 31.

Forrás: www.ina.hr / MTVA Sajtó- és Fotoarchívum / MTI | | | www.mti.hu

Struktura vlasničkih odnosa u energetskej tvrtki INA-i (31. prosinca 2012); Republika Hrvatska, MOL Nyrt., ustanove i pojedinačni dioničari (izvor: MTI)

istraživanja, razvoja i proizvodnje ugljikovodika, nabave i preradba nafte te proizvodnje, veleprodaje, maloprodaje naftnih derivata te plinsko poslovanje.

Nakon MOL-ova priopćenja od 8. studenoga, u svom priopćenju za javnost od 8. studenoga Vlada Republike Hrvatske donosi:

Vlada Republike Hrvatske je sa zanimanjem primila priopćenje MOL-grupe o njihovim stajalištima vezanim za ulaganja u INA-u. Današnjom odlukom izvjesnom postaje promjena pregovaračkih okvira koje je Vlada Republike Hrvatske prihvatila na sjednici 1. kolovoza ove godine. Vlada će kao dioničar INA-e u dobroj vjeri postupati poradi postizanja najboljeg interesa za INA-u kao hrvatskoga trgovačkog društva. Također Vlada će, i kao regulator i kao tijelo odgovorno za energetske strategije zemlje, poduzeti odgovarajuće mjere radi zaštite interesa Republike Hrvatske.

Premijer Zoran Milanović potvrdio je novinarima kako Hrvatska ima pravo prvokupa MOL-ovih dionica INA-e koje je mađarska kompanija najavila prodati, ali i naglasio kako u takvu vrstu poslovnog avanturizma hrvatska vlada nema pravo ulaziti, s obzirom da se radi o nekoliko milijardi eura.

Upitan je li MOL-ova najava prodaje dionica pritisak na Vladu s obzirom da pregovori između Vlade i MOL-a o međusobnim odnosima nisu bili uspješni, Milanović je od-

govorio kako vjeruje da su MOL-ove namjere stvarne.

Kako donosi Hina ministar gospodarstva Republike Hrvatske Ivan Vrdoljak, izjavio je 11. studenoga, kako će Vlada do kraja mjeseca MOL-u načelno odgovoriti kako je zainteresirana za pravo prvokupa dionica INA-e.

Sve ostalo će vrijeme pokazati. Ali, ova nova tema koja se otvara – potencijalni razgovori o pravu prvokupa, ne smiju usporiti niti zaustaviti naše pregovaranje o korporativnom upravljanju i svim drugim strateškim hollywood interesima INA-e jer to moramo dogovoriti s kolegama iz MOL-a ili drugim strateškim partnerom kako god – naglasio je ministar gospodarstva Ivan Vrdoljak, dodavši kako se možda pojavi način kako to isfinancirati, van zemlje, možda i unutar zemlje, pri čemu je uz ostalo spomenuo i mirovinske fondove koji bi možda bili zainteresirani za određeni paket dionica uz napomenu kako će bilo koji drugi strateški partner prvenstveno razgovarati s Vladom o daljnjim namjerama i strateškim interesima, budućnosti Ine.

-hg-

SAMBOTEL – Hrvatska samouprava Željezne županije sve zainteresirane poziva na javnu raspravu 18. novembra 2013. ljeta, s početkom u 15 uri, u Ured željeznopanijske Hrvatske samouprave (Sambotel, Ulica Hollan E 1).

Jesenski književni dani u Serdahelu

Hrvatska samouprava „Stipan Blažetin“ u Serdahelu, u suradnji s mjesnom osnovnom školom, 24–26. listopada priredila je tradicionalne Jesenske književne dane, koji se vežu za rođenje pjesnika i pedagoga, ravnatelja Stipana Blažetina. Tijekom književnih dana priređeno je prisjećanje na književnika, raspisan je natječaj, te organiziran kviz za učenike pomurskih škola i Dražkovca, pod naslovom „Volim Hrvatsku“. Gošće književnog susreta bile su pjesnikinje iz Međimurja Magdalena Vlah Hranjec i Snežana Hižman, a za širu publiku nuđena je samostalna večer KUD-a Baranja.

Jesenski književni dani u Pomurju pokrenuti su u spomen Stipana Blažetina, pjesnika, pisca, pedagoga, društvenog djelatnika Hrvata u Mađarskoj, koji je živio i aktivno djelovao u Serdahelu. Književni se dani svake godine organiziraju blizu datuma njegova rođenja i sa svojom tematikom vežu se za hrvatsku

Serdahela i Sumartona. Mnogi su opisali izlete u Zagreb, na Jadransko more, a neki su se dobro osjećali u obližnjemu Međimurju. Svi učenici viših razreda koji su predali natječajne radove podareni su poklon-putovanjem na Plitvička jezera, a svi sudionici dobili su čokoladu i privjesak „Volim Hrvatsku“. Od

Greta Kramarić, Zoltan Vuk, Evelin Kutaši, Ramona Tot, Armin Hason, Georgina Major, Patrik Kolman, Kiti Bokronji, Kristina Sabo, Balint Tot, Grgo Kuruc. Nagrade je uručio Stjepan Turul, predsjednik Hrvatske samouprave 24. listopada na spomen-svečanosti.

Priznanje za marljiv i ustrajan rad u učenju hrvatskoga jezika

Hrvatska samouprava „Stipan Blažetin“ ove je godine utemeljila priznanje za marljiv i ustrajan rad u učenju hrvatskoga jezika i njegovanju kulture. Priznanje će svake godine dodijeliti učeniku osmog razreda s prebivalištem u Serdahelu, koji je tijekom osam godina bio odličan dak iz hrvatskoga jezika, te sudjelovao na raznim hrvatskim natjecanjima, programima, pomagao rad Hrvatske samouprave. Priznanje će se svake godine uručiti prigodom Jesenskih književnih dana. Odlu-

kom Hrvatske samouprave „Stipan Blažetin“, u 2013. godini priznanje je dodijeljeno Lili Korčmaroš. Ona je tijekom sedam godina marljivo učila hrvatski jezik, bila odlična učenica iz toga predmeta. Godinama je sudjelovala na natjecanjima kazivanja stihova, postigla više istaknutih rezultata, među njima najistaknutiji su bili 2010. i 2011. g. kada je postigla prvo mjesto na Državnom natjecanju kazivanja stihova Croatade. Lili Korčmaroš sudjelovala je u pripremama za projektnu temu, osvojila je 4. mjesto na državnom natjecanju hrvatsko-

Nagrađeni učenici nižih razreda natječaja „Volim Hrvatsku“

ga jezika, više puta sudjelovala je u hrvatskom kvizu, nastupala na Međimurskoj

popevki, na književnim večerima, kulturnim programima Hrvatske samouprave, plesala folklorni ples i već više godina svira u školskom tamburaškom orkestru. Nastupajući na raznim mjestima, zastupala je serdahelsku hrvatsku zajednicu. Priznanje joj je uručeno također 24. listopada na spomen-svečanosti.

Spomen-program serdahelskih školaraca

književnost, za književnost Hrvata u Mađarskoj ili matične domovine Hrvatske. Budući da je Hrvatska ove godine postala članicom Europske Unije, serdahelska Hrvatska samouprava odlučila je Književne dane posvetiti njoj.

Nagrađeni učenici viših razreda natječaja „Volim Hrvatsku“

Natječaj „Volim Hrvatsku“

Hrvatska samouprava „Stipan Blažetin“ povodom Književnih dana raspisala je natječaj za učenike pomurskih škola, pod naslovom „Volim Hrvatsku“. Učenici su trebali napisati i naslikati svoje doživljaje provedene u matičnoj domovini. Stiglo je ukupno 56 radova iz

Ribarić, Aleksa Šoš, Lili Korčmaroš, Patrik Talaber, Martina Koša, Tomislav Capari, Aleksandra Benžai, te učenici nižih razreda: Šara Vajdai, Neli Reves,

Osnovne su škole podarene društvenom igrom „Volim Hrvatsku“ od zagrebačke diskografske kuće Menart

Lili Korčmaroš, dobitnica priznanja Hrvatske samouprave „Stipan Blažetin“

Kviz „Volim Hrvatsku“

Serdahelska je samouprava već u više navrata za učenike serdahelske škole organizirala izlet u Hrvatsku. Najbolji učenici iz hrvatskoga jezika upoznali su se s glavnim gradom Hrvatske, Trakošćanom, Varaždinom, Međimurjem. Kako bi učenici više saznali o hrvatskim krajevima, vijećnici Samouprave priredili su za njih kviz poput televizijske emisije „Volim Hrvatsku“. Ondje su sudjelovali učenici iz keresturske i serdahelske osnovne škole, te iz prijateljskog Draškovca. Od četiri družine, nazvane po hrvatskim gradovima, najuspješnija je bila družina „Dubrovnik“, no svi sudionici podjednako su nagrađeni slatkima, priborom za pisanje i privjeskom „Volim Hrvatsku“. Zahvaljujući odličnoj suradnji s draškovečkom školom, zalaganju njezine ravnateljice Margit Mirić, zagrebačka diskografska kuća Menart svim osnovnim

Nastup KUD-a Baranja

školama poklonila je društvenu igru Volim Hrvatsku. Organizatori i ovim putem zahvaljuju i gđi Mirić i diskografskoj kući na vrlo vrijednim poklonima.

Književni susret s Magdalenom Vlah Hranjec i Snežanom Hižman

Dana 25. listopada priređen je tradicionalni književni susret na koji su pozvane pjesnikinje iz Međimurja Magdalena Vlah Hranjec i Snežana Hižman koje stvaraju na kajkavskome narječju. Primjereno tome, i Štef Turul, predsjednik Hrvatske samouprave, ovim je riječima pozdravio okupljene:

Gošće književne večeri: Magdalena Vlah Hranjec i Snežana Hižman

Naš svet se naveke moral sramiti – sramil se kaj ne zna dobro govoriti mederski, neije znal nit prav horvatske, mešal je puno mederskih reč v svoj govor. Naš svet je puno delal, al si je priskrbeti samo malo mogel, da bi mogel trdo delati, moral si je i gotnuti vinčence – poleg toga su govorili kaj Horvati samo do polne imaju pamet. I dok su se z one strane Mure „Medimorci“ spovezali z Horvatškom, mi smo tu pomale zabilili svoj jezik.

Znanstvenike vele kaj je naš svet tu živel otkak su se Horvate doselili. Druge vele kaj se sim doselel da su Turke vun stivali. I jedno i drugo more biti istina, al je istina i to kaj v našem sele živi največ Horvata v Zalskem. Makar su se več fnoge drugam od-selili. I si mi bi se mogle i lepo razmeti da si nej jen drugom v križ dele i da nas brige i kriza nej tak jako močile.

I ve kak sem zrekel „brige“, mislim kaj sem došel do reči koja je i v Međimorjo dobro poznata, zato bi zamolil naše gošće... kaj nam nek pripovedaju za svoje brige, kaj delajo, kak pišu, kaj nis moče...

Obje su pjesnikinje objavile već nekoliko zbirki pjesama, no ovaj put su se predstavile šaljivim proznim tekstovima koji još nisu izdani. Magdalena svoje teme uzima iz svakodnevice, a Snežanu trenutno zanimaju stari običaji, stari način života. Magdalena je rodom iz Goričana, a živi u Donjem Kraljevcu. U zadnje vrijeme stvaraju na kajkavskome narječju želeći donekle sačuvati njegovo rječničko blago. Magdalena je objavila zbirku pjesama Mrazove tkalje, pa Kratke priče i komedije „Nasvu pevdu i komediju“, a sada piše kratke crtice iz života i „Dnevnik malog Frana“ (unuk), opisala je i svoje djetinjstvo. Međutim, kako reče, zbog financijskih razloga ne može svoje rukopise objaviti. Međimurski književni krug više ne djeluje, Matica Hrvatska također nema novaca i tako sve stoji u rukopisima čekajući mogućnost za objavu. Snežana je iz Preloga i živi u Cirkovljanu, objavila je zbirke „Pozdrav svjetlosti“, „Slike bez papira“, „Ostaci strugotine“ i „Čovjek ili duh“, „Kufer za zvezde“ „Krovek zlati“. U zadnje vrijeme piše prozu. Zanimaju je stari običaji, stari način življenja, što i sakuplja. Na književnom susretu nastupili su učenici osnovne škole i mješoviti pjevački zborovi iz Serdahel i Sumartona.

Od Gradišća do Bačke – samostalna kulturna večer KUD-a Baranja

Kako bi pomurski Hrvati upoznali folklorno blago Hrvata u Mađarskoj, zamoljen je pečuški KUD Baranja da priredi samostalnu kulturnu večer i predstavi plesove raznih hrvatskih regija. Plesni ansambl s neumornom energijom predstavio je dio široke pale-

Publika se osjećala vrlo dobro na književnom susretu

te hrvatskog folklora u serdahelskome kulturnom domu 26. listopada, i to u umalo dvosatnom programu. Predstavljene su Šokačke igre iz Katolja, Kermez, Bunjevačke igre, Prelo, Bošnjačke igre, Prisički svatovac, Igre iz Podravine, Nadmetanje plesača, koreografija Zavidnici i druge, koje su nagrađene burnim pljeskom gledatelja.

TROGIR – Na Dan grada Trogira i blagdan Sv. Ivana Trogirskog, 14. studenoga, održava se svečana sjednica vijeća grada Trogira, koji ima razgranatu mrežu gradova prijatelja diljem Europe, pa tako i u Mađarskoj. Tako Trogir njeguje prijateljske veze s gradskim vlastima u Harkanju, Hajdúböszörményu i XI. okrugu grada Budimpešte. U Harkanju i spomenutom okrugu djeluju hrvatske narodnosne samouprave koje pomažu gradskim vlastima u održavanju narečenih veza.

PEČUH, MARTINCI – Hrvatska samouprava Baranjske županije sve zainteresirane poziva na Županijski Hrvatski dan, ujedno i javnu tribinu, koji će se održati u domu kulture u Martincima 22. studenoga 2013., u petak, u 17.30 sati. Nakon izvješća o ovogodišnjem radu Hrvatske samouprave Baranjske županije i uručenju odličja „Za baranjske Hrvate“, slijedi program Ženskoga pjevačkog zbora „Korijeni“, martinačkih osnovnoškolaca i starinskog KUD-a „Biseri Drave“, a zatim zajednička večera.

BUDIMPEŠTA – Ovih tjedana tjednik Srba u Mađarskoj donosi vijest kako su »delegati« Skupštine samouprave Srba u Mađarskoj podržali prijedlog Hrvatske državne samouprave da koreograf Antun Kričković bude ovogodišnji dobitnik Kosuthove nagrade uz napomenu kako Samouprava Srba u Mađarskoj »ceni njegov doprinos negovanju i populariziranju srpske folklorne baštine, ostvaren šezdesetih i osamdesetih godina dvadesetog veka«.

SEGEDIN – Nakon muzeja u poljskoj luci Szczecin, 20. listopada, na poticaj i u organizaciji Primorsko-goranske županije, izložba Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskoga primorja «Titanic – Carpathia» „doplovila“ je i do Segedina, u Muzej Ferencza Mórea. Spomenutoj županiji od pomoći pri ostvarenju izložbe bila je i Hrvatska samouprava grada Segedina, kao živa veza između Segedina i Primorsko-goranske županije, koja s Čongradskom županijom gaji izvrsnu i raznovrsnu suradnju. Izložbu su otvorili župani dviju prijateljskih županija Zlatko Komadina i Anna Magyar. «Ovo je najbolji početak kulturne suradnje između dvije regije koje imaju mnogo toga zajedničkog. Rijeka je nekada bila izlazna luka Mađarske, a s obzirom na povoljan geostrateški položaj, trebala bi postati i jedna od glavnih luka Europe», rekao je gosp. Komadina. Anna Magyar zahvalila je Primorsko-goranskoj županiji što je omogućila da se izložba sljedeća tri mjeseca može pogledati i u Mađarskoj. Posebno zato što su upravo u Segedinu članovi hrvatske zajednice aktivni u kulturnom i političkom životu grada i regije. Veze gradova Rijeke i Segedina potječu s kraja 19. stoljeća. Rijeka je tada zajedno s drugim europskim metropolama (Pariz, London) financijski pomogla obnovu poplavljenog Segedina, pa danas u tom gradu možete prošetati ulicom zvanom Fiume.

Nakovićev dan s naticanjem i izložbom u Koljnofu

Nakovićev dan u Koljnofu 24. oktobra, u četvrtak, po osamnaesti put je pobrao gradišćanskohrvatske školare, njeve učitelje, pozvane goste u Dvojezičnoj školi Mihovila Nakovića. Scenarij toga dana je i ovput bio isti, kot i svenek. Rezultati Nakovićevoga naticanja u lipom govoru (u donji razredi s recitacijom, a u gornji razredi sa štenjem odredenoga teksta na gradišćanskohrvatskom jeziku) još jednoč su potvrdili činjenicu, kade je doma živ materinski jezik, ti mladi i znaju izražajno, na pravom mjestu s naglaski se i baratati, a ne splašu se niti od radijskoga razgovora. Zahvaljujući Štefanu Zvonariću ovput je stala na raspolaganje i bogata izložba za proširenje dosadašnjega znanja o učitelju, kantoru, piscu školskih udžbenikov, Mihovilu Nakoviću.

Pjesma „Zora bila“ u izvedbi ove ekipe bila je vrhunac programa

Molitvene knjige, udžbenik za zemljopis iz 1880. ljeta, Jacskar za hervatszku mladost, Kerštjansko-katoličanski kalendar za leto 1894., Prirodopis za hervatske škole, Crikveni jačkar, Štanke Ugarskoga kraljevstva – samo su dio bogate kolekcije pisane riči koljnofskoga školnika, rodoljuba, istinskoga poštovatelja crikve, škole, naroda i hrvatskoga jezika, ke su u vitrini prezentirane prilikom njegove

izložbe. Ove knjige u pratnji slik koljnofskoga velikana su ovput vabile poglede u školskoj auli, kade je otvoreno i 18. Nakovićevo naticanje u organizaciji mjesne škole i savjetnice za hrvatski jezik u ovoj regiji, Edite Horvat-Pauković. Uz pozdravne riči školske direktorice Agice Sárközi, otpjevana je himna Gradišćanskih Hrvatov, i Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave, pozdravio je okupljene.

Zora Šuborić iz Petrovoga Sela pred žirijem

Već odavno je poznato kako je u koljnofskoj školi odlična metoda tamburaško i plesno djelovanje da se za jezik najzad dobiju dica. Koliko je to uspješno za pozornicu, i ovput vidimo. Učiteljica Sabina Balog u krugu najmlađih predstavlja tance i jačke, neki su ovde i zvanredni recitatori, a kad zagusla tambura mjesnih sviračev, to je nek za slušati. Kad prvaši i malo stariji

Cijela aula nestrpljivo čeka na rezultate

Školska delegacija iz Hrvatskoga Židana i Kisega s učiteljicom Marijom Szabó

skupa s tamburaši izjaču «Zoru bilu» od klape Intrade, človik dostane gusjinu kožu od lipote. Samo se ufati moremo da ovi mališani i kasnije će ostati uz hrvatski jezik i svist, a da su s tradicijom jačke i folkloru jur sad povezani, to nije više za negiranje. Za gradišćanskim tancem kraj je kulturnomu programu, kojega su brižno pripravili koljnofski gostodavatelji i Edita Horvat-Pauković poziva točno 67 naticateljev iz Bizonje, Kemlje, Horpača, Kisega, Hrvatskoga Židana, Koljnofa, Gornjega Četara, Petrovoga Sela k djelu. Predstavljeni su člani žirija, za 1. i 2. grupu (niže razrede osnovnih škol) su zadužene pod predsjednikovanjem dr. Mije Karagića, književnika i počasnoga konzula Republike Hrvatske, još Marija Fülöp-Huljev, bivša školska direktorica na Undi i Petra Glavor-Petrović, lektorica za hrvatski jezik na sambotelskom Sveučilišću Savaria.

Naticatelje gornjih razredov poslušali i ocjenjivali su predsjednica žirija Zlatica

Benčić, bivša nadzornica za jezik u Gradišću, Terika Kolonović-Daniel, negdašnja koljnofška učiteljica, i Mišo Šarošac, predsjednik Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe u Pečuhu. U medjuvrjenu su učitelji u knjižnici diskutirali, a mališani ki su jur prik naticanja, pomoću koljnofskih pedagogov načinjaju jesenske slike. Teče vrijeme, neobično hudo odleti dopodne. Za fanijskim objedom slijedi špica dana, a to je svaki put proglašenje rezultata. U prvog kategoriji (1. i 2. razred) najlipše je recitirala Martina Martinović iz Petrovoga Sela. Drugo mjesto su dvime podilile, Lili Völgyi, prvašica u Koljnofu, ter Zora Šuborić, školarica 2. razreda u Petrovom Selu. Nagradu za treće mjesto su dobile Zorka Bauer (1. razred, Koljnof) i Kata Kumanović, učenica 2. razreda iz Hrvatskoga Židana. U 2. kategoriji (3. i 4. razred) Mirjana Bauer (4. razred iz Koljnofa) i Marton Gombaš (3. razred Petrovo Selo) su bili najbolji. Nelli Nagy iz Bizonje (4. razred) je zgotovila naticanje na 2. mjestu, a Ana Lengyel iz Kemlje (4. raz-

red) i Barbara Haniš iz Unde (4. razred) dobitnice su 3. mjesta.

U štenju pri 3. kategoriji 5. i 6. razreda, Krištof Habetler rodod iz Hrvatskih Šic, učenik 5. razreda u Gornjem Četaru, je pobjednik svoje kategorije. Njega sprohadja na 2. mjestu Karmela Pajrić iz Koljnofa (5. razred), a na 3. mjestu su se skupa našli Reka Gutec iz Bizonje (6. razred) i Marko Handler iz Petrovoga Sela (5. razred). U 4. kategoriji s učeniki iz 7. i 8. razreda nastali su slijedeći rezultati: Dora Kolnhofer iz Gornjega Četara, rodod iz Narde (7. razred) i Danijela Schläffer iz Petrovoga Sela (8. razred) su pobjednice kategorije. Sa svojom produkcijom na

Martina Martinović iz petroviske Dvojezične škole apsolutna je pobjednica 1. kategorije

2. mjesto je zašla Nardanka Rokšana Nemet, školarica 8. razreda iz Gornjega Četara, a na treće mjesto je dospila Lia Pikner iz Kisega (8. razred). Naticanje su podupirali Savez Hrvata u Madarskoj, Pedagoški centar u Sambotelu i Izdavačka kuća Croatica.

-Tiho-

Svi pobjednici 18. Nakovićevoga naticanja u lipom govoru

Dani kruha u Labinu

U okviru suradnje prijateljskih gradova Baje i Labina, odnosno prijateljskih škola, predstavnici dviju bajskih škola – Fančaške osnovne škole i Srednje strukovne, ugostiteljske škole «Júlia Bányai» – od 11. do 14. listopada boravili su u Hrvatskoj, u prijateljskom gradu Labinu. Povodom obilježavanja tradicionalne nacionalne manifestacije sudjelovali su na svehrvatskoj smotri „Dani kruha – dani zahvalnosti za plodove zemlje” koja je u organizaciji Udruge Lijepa Naša, a pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Hrvatskog sabora Josipa Leke, održana 13. listopada u Osnovnoj školi „Ivo Lola Ribar”.

Učenice iz Baje

Obilježavanje Dana kruha pridonosi potpunijem odgoju i obrazovanju djece i učenika za zaštitu okoliša, upoznavanju i očuvanju biološke raznolikosti Hrvatske, podizanju svijesti o ekološkoj poljoprivredi i zdravoj prehrani, a temelji se na izgrađivanju pozitivnih stavova i stvaranju pravilnog emocionalnog odnosa djeteta-učenika i prirode.

Kako nam uz ostalo reče ravnatelj fančaške škole Joso Ostrogonac, na manifestaciji je sudjelovalo sedamdesetak vrtića, osnovnih i srednjih škola iz cijele Hrvatske, ali jednako tako i iz Mađarske, Srbije odnosno Vojvodine i Bosne i Hercegovine. Nakon svečanog otvorenja, u prigodnome kulturnom programu nastupili su učenici domaćina Osnovne škole «Ivo Lola Ribar». Uslijedilo je vrlo zanimljivo i bogato predstavljanje na štandovima, s učenicima u izvornim narodnim nošnjama. Tristotinjak učenika na više od 80 štandova predstavilo se tradicijskim pripremanjem kruha, običajima blagovanja i žetvenim običajima. Svaku je školu predstavljalo po tri učenika s mentorom. Oni su predstavili krušne proizvode i plodove zemlje svih hrvatskih županija, pa i inozemnih krajeva. Osim kruha i krušnih proizvoda bilo je i zaboravljenih tradicijskih jela, recepata, ljekovitog bilja, a sve poradi upoznavanja djece s tijekom nastajanja kruha, približavanja blagovanja kruha i narodnih običaja, te domaćih plodova zemlje.

Hrvate iz Mađarske predstavljali su HOŠIG-ovi učenici iz Budimpešte, te učenici Fančaške osnovne škole i Strukovne srednje ugostiteljske škole „Júlia Bányai” iz Baje,

koje su se odazvale pozivu prijateljskih škola, a na svom štandu predstavile su se s plodovima iz Bačke, kruhom, pecivima, groždem i drugim. Uz pet učenica fančaške škole s mentoricom Jutkom Poljak Csicsor, i jednu učenicu strukovne srednje škole, u Labinu su bili ravnatelj fančaške škole Joso Ostrogonac, ravnatelj strukovne škole János Virág i predsjednica Hrvatske samouprave grada Baje Angela Šokac Marković.

Dan prije, u subotu, 12. listopada, bajski su učenici bili na izletu u Puli gdje su se upoznavali s povijesnim i kulturnim znamenitostima grada, a bilo je prilike i za kupanje u moru.

U sklopu suradnje prijateljskih škola, novi susret se planira dogodine oko Markova kada će Fančaška osnovna škola ugostiti učenike Osnovne škole «Ivo Lola Ribar» iz Labina – reče nam ravnatelj Joso Ostrogonac.

S. B.

Iz prigodnoga programa domaćina, učenika Osnovne škole «Ivo Lola Ribar»

Program pečuskoga Hrvatskog kazališta za studeni 2013. g.

6. studenoga u 19 sati Antun Karagić: Svijest – pučki igrokaz, kazališna dvorana
8. studenoga u 19 sati Dobar, Loš i Visok – baletna farsa Divljeg zapada s glazbom Ennia Morricone, plešu plesači Pečuškog baleta, Budimpešta
11. studenoga u 19 sati Antun Karagić: Svijest – pučki igrokaz, Martinci
12. studenoga u 12 sati P. Mančev-Lj. Ostojić: Zečja škola, Tukulja
15. studenoga u 17 sati Antun Karagić: Svijest – pučki igrokaz, Kozar
16. studenoga u 18.30 sati Antun Karagić: Svijest – pučki igrokaz, Surdukinj
21. studenoga u 18 sati I. Pečuški natječaj mrtve prirode – otvaranje izložbe, galerija Čopor/t-Horda
21. studenoga u 19 sati predstavljanje knjige Zvonimira Ivkovića: Kazališne veze Osijeka i Pečuha, kazališna dvorana
24. studenoga u 15 sati Antun Karagić: Svijest – pučki igrokaz, Mohač.

Trenutak za pjesmu

Krešimir Bagić

jutarnja misao

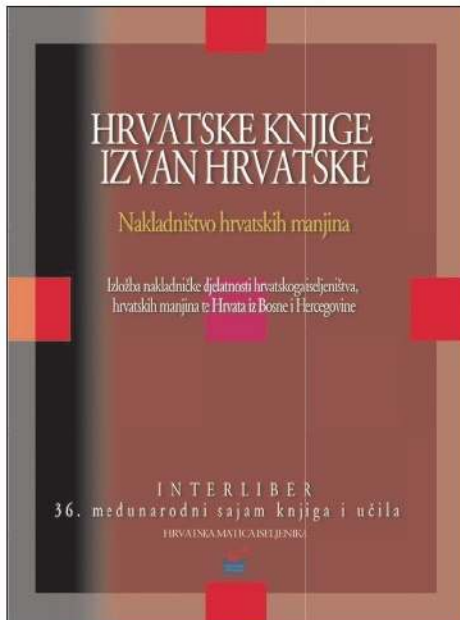
na dnu bliskog mora
tvoja je jutarnja misao
potonuli brod.
kormilo ti je u rukama,
a palubom vladaju
pijesak, alge i školjke.

ne moraš tražiti vez,
teret nitko ne dira,
more se diže i spušta,
tebe nitko ne dira,
rakovi spavaju na dnu,
sipa pušta crnilo.

na dnu bliskog mora
tvoja je jutarnja misao
potonuli brod.
nikamo ne putuje,
nikome ne smeta,
zaustavi te, zabavi
na trenutak i
nestane.

Trideset šesti međunarodni sajam knjiga i učila

Na 36. međunarodnom sajmu knjiga i učila Interliber, koji se održava od 12. do 17. studenoga na ZV-u, odvijat će se i Matičin program Hrvatske knjige izvan Hrvatske: nakladništvo hrvatskih manjina. Program šesti put organizira Hrvatska matica iseljenika, koja će imati svoj prostor u paviljonu 6, na štandu 2a.

Tako 14. studenoga (četvrtak) Glavna pozornica, s početkom u 12 sati je Svečano predstavljanje nakladništva hrvatskih manjina iz Austrije i Mađarske kojem sudjeluju: Marin Knezović, ravnatelj HMI; Zlatka Gieler, predsjednica Znanstvenog instituta Gradišćanskih Hrvatov iz Austrije; Stjepan Blažetin, ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, a u 12.30 sati je Svečano predstavljanje nakladništva hrvatskih manjina iz Mađarske i Srbije kojem sudjeluju: Marin Knezović, ravnatelj HMI; Čaba Horvath, ravnatelj Croatice iz Budimpešte; Tomislav Žigmanov, ravnatelj

Zavoda za kulturu vojvodanskih Hrvata iz Subotice. U 13.30 sati je svečana dodjela Priznanja Hrvatske matice iseljenika za publicistiku Petru Tyranu, društvenom djelatniku, publicistu, književniku iz redova gradišćanskih Hrvata u Austriji, uredniku tjednika gradišćanskih Hrvata – Hrvatskih novina, koje Tyran uređuje punih 30 godina.

Autori i nakladnici iz 12 zemalja u kojima žive pripadnici hrvatskih manjina iz srednje i jugoistočne Europe predstaviti će svoje nedavne knjižne proizvode, osvrćući se na pojedinačna vrhunska ostvarenja od beletristike, stručnih monografija do dvojezičnih školskih udžbenika i višejezičnih on-line rječnika.

Bitno mjesto na Matičinoj izložbi dobit će tri najproduktivnija nakladnika stručnih monografija: Znanstveni institut Gradišćanskih Hrvatov iz austrijskoga Trajštova, Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj te Zavod za kulturu vojvodanskih Hrvata iz Subotice.

Hrvatske knjige izvan Hrvatske: nakladništvo hrvatskih manjina, izložba je nakladničke djelatnosti hrvatskog iseljeničtva, hrvatskih manjina te Hrvata iz BiH. Nakladnik je popratnoga kataloga Hrvatska matica iseljenika, a projektni partner Grad Zagreb, odnosno Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport. Suorganizatori su Znanstveni zavod Hrvatov, Trajštov, Austrija, Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj, Pečuh, Mađarska, i Zavod za kulturu vojvodanskih Hrvata, Subotica, Srbija.

- bpb -

VINKOVCI – Pod nazivom „Šokačka rič“, u Vinkovcima je 8-9. studenog održan dvodnevni znanstveni skup radi njegovanja i proučavanja slavonskog dijalekta. Organizator je skupa bio ZAKUD Vukovarsko-srijemske županije. U sklopu skupa predstavljen je Zbornik radova „Šokačke riči“ 10 čemu je slijedio rad u sekcijama znanstvenoga skupa „Slavonski dijalekti“. Šokačka rič“ kulturna je i znanstvena manifestacija koja čuva od zaborava šokački govor, proučava i njeguje jezičnu baštinu Slavonije. Središnja tema ovogodišnje manifestacije koja je održana 11. put bili su slavonski dijalekt i leksikografija. Autorica projekta „Šokačke riči“ Anica Bilić iz vinkovačkog Centra za znanstveni rad HAZU, istaknula je kako je u proteklih deset godina ta manifestacija postala svojevrstan pokret u Slavoniji te danas nema tradicijske manifestacije u toj regiji na kojoj se ne čuje šokački govor. „Nikad i nije bio zadatak Šokačke riči da se okupimo jedanput godišnje i slušamo jedni druge dva dana, nego da osnažimo potrebu za očuvanjem slavonskog dijalekta, kako šokački govor znanstveno nazivamo, za buduće naraštaje“, istaknula je Bilić. Navela je da je smisao skupa znanstveno vrednovati šokačku kulturu kako tradicijska kultura i slavonski dijalekt ne bi ostali sačuvani samo za svečane prigode i tradicijske manifestacije. U ostvarenje te manifestacije uključen je cijeli tim znanstvenika i stručnih suradnika iz Vinkovaca, Osijeka, Zagreba, Pečuha, Baje i Petrovaradina. „Svega toga ne bi bilo da nije bilo Šokačke riči“, ustvrdila je Bilić ukazujući na potrebu izradbe rječnika slavonskog dijalekta na znanstvenoj razini, što bi bio dugogodišnji projekt koji bi, po njezinu mišljenju, bilo potrebno što prije pokrenuti. Skupu je nazočila i Timea Spiesz Bockovac s Odsjeka za hrvatski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu te Marija Prakatur iz Mohača.

KUKINJ – Kukinjčani su u organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave i KUD-a Ladislava Matuška, zajedno sa svojim prijateljima, 8. studenoga blagoslovili mlado vino i proslavili ovogodišnje Martinje. Mlado vino i okupljene, kao i svake godine, blagoslovio je mjesni župnik Sándor Horváth, a potom je slijedio program ovogodišnjeg Martinja uz pjesmu i ples, ukusne gušče i ine slastice, kolače i sve ono što su sudionici susreta pripremili za zajednički stol, što postaje tradicijom.

BUDIMPEŠTA – Zajednica hrvatskih umirovljenika u Mađarskoj i Hrvatska samouprava II. okruga u utorak, 19. studenoga 2013., u 16.30 sati, u Croaticinoj klupskoj prostoriji priređuju književnu večer pjesnika Lajoša Škrapića.

Krojačice: Matija Babić, Marija Kubatov (majstorica), Etuška Ševarec, Anuška Bedić, Jaga Rudić, Pavka Gugan i „šegrt“ Stipan Bubreg (u «Garski Bunjevci» 2012)

Županijski susret hrvatskih učenika u Baćinu

U suorganizaciji mjesne Osnovne škole i Hrvatske samouprave, 18. listopada u Baćinu je priređen već tradicionalni «Susret hrvatskih učenika iz Bačke», koji je svojevremeno pokrenula učiteljica hrvatskoga jezika Lenka Stanojev Herner, prva predsjednica baćinske Hrvatske samouprave, utemeljene 1998. godine. Susret iz godine u godinu okuplja se sve više učenika, a ove se godine odazvalo više od 130 učenika predmetne i dvojezične nastave hrvatskoga jezika, u pratnji svojih učitelja i nastavnika, iz šest naselja, odnosno sedam baćvanskih škola.

Pobjednici kategorije nižih razreda – «Vukovi» iz Santova

Dio učenika viših razreda

Okupljene sudionike, učenike, njihove učitelje, odnosno nastavnike i goste, u ime organizatora srdačno je pozdravila učiteljica hrvatskoga jezika Marija Prodan, ujedno glavna organizatorica Susreta, među njima posebno generalnu konzulicu Republike Hrvatske u Pečuhu Ljiljanu Pancirov, predsjednika Hrvatske državne samouprave Mišu Heppa, dopredsjednicu Angelu Šokac Marković, predsjednika Saveza Hrvata u Mađarskoj Josu Ostrogonca, predsjednika Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije Josu Šibalina, profesore Hrvatske škole Miroslava Krlježu u Pečuhu, ujedno članove ocjenjivačkog suda Žžu Kečkeš, Janju Živković Mandić i Grgu Kovača, nadalje načelnicu Ilonu Žebić, te predsjednika baćinske Hrvatske samouprave Franju Anišića.

Kako uz ostalo reče, ove je godine pozvano osam škola. Posrijedi su većinom škole u kojima se hrvatski jezik predaje kao predmet, a jedina škola u Bačkoj gdje se odvija dvojezična nastava jest santovačka Hrvatska škola. Prema njezinim riječima, pozivu se odazvalo sedam škola iz šest naselja – iz Baje s Fan-

Na proglašenju rezultata i dodjeli nagrada

cage i Dolnjaka, Dušnoka, Santova, Gare, Kaćmara i, naravno, iz Baćina, a prijavljeno je 133 učenika. Nažalost, iz Aljmaša ni ove godine nije bilo prijavljenih.

«Glavni je cilj Susreta da se uz druženje i natjecanje njeguje materinski hrvatski jezik i jača nacionalna svijest, da očuvamo svoju opstojnost u ovoj regiji i ojačamo osjećaj identiteta» – naglasila je uz ostalo učiteljica hrvat-

skoga jezika. Nazočnima se obratila i generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Ljiljana Pancirov. Čestitajući organizatorima i domaćinima uz ostalo reče kako svake godine vidi sve više i više učenika.

– Želim vam da učite hrvatski, da govorite hrvatski, da čitate hrvatski, i da onda budete uspješni i

na ovom natjecanju, i na svim budućima. Vi ste najbolji koji ste došli, mislim da to isto nešto već znači. Budite dobri, čuvajte ono što znate, njegujte to, mi smo ponosni na vas.

Predsjednik HDS-a Mišo Hepp izrazio je zadovoljstvo što se svake godine organizira Susret učenika u Baćinu gdje se učenici mogu međusobno mjeriti. Posebno je zahvalio organizatorima i učiteljima koji pripremaju djecu.

Bilo je i zabavnih sadržaja

Učenici prate slalom s bundevama

Pobjednici u višim razredima – «Baćinski Raci»

Nadovezavši se na riječi generalne konzulice, reče: «Draga djeco, učite hrvatski, čitajte hrvatski, i budite Hrvati!»

Nakon otvorenja održano je natjecanje učenika na temu «Jesen». Posebno su se natjecali učenici nižih i viših razreda, po skupinama sa po pet učenika. Učenici su popunjavali radne listiće s jezičnim i zabavnim sadržajima, organizirana su športsko-zabavna nadmetanja, primjerice slalomsko trčanje s bundevom, lov na lisice, a bilo je vremena i za druženje, pa i za ples. Za vrijeme natjecanja športskom dvoranom odjekivala je hrvatska pjesma i tamburaška glazba.

Natjecalo se devet družina nižih i šesnaest viših razreda. Da samopouzdanja nije manjkalo ni kod najmlađih, o tome nam svjedoče nazivi družina nižih razreda, među kojima su bili primjerice Tigrovi, Vukovi, Lavovi, Kraljevi... U viših razreda učenici su pri odabiru imena više pozornosti posvetili svom užem zavičaju poput Baćinski Raci, Dušenici, Fancaški đaci, Fancaška banda, Šokci, Šokački tamburaši...

Zahvalivši organizatorima, učenicima sudionicima, te njihovim nastavnicima, vrednujući učinak sudionika, predsjednica ocjenjivačkog suda za niže razrede Angela Šokac Marković uz ostalo je naglasila:

– Mi smo zadovoljni vašim današnjim radom. Provjeravajući vaše listiće, možemo zaključiti da ste bili vrlo uspješni, vješti, te vas trebamo pohvaliti. Kad je posrijedi natjecanje, onda moramo prihvatiti da ima dobrih, boljih i najboljih. Budući da ste vi predstavnici vaših škola, vi ste sigurno najbolji, zato su vaši učitelji i nastavnici doveli baš vas. Možete biti ponosni jer ste danas zastupali svoje škole na najbolji način. Na tome vam iskreno čestitam.

Navedimo da su u kategoriji nižih razreda pobijedili «Vukovi», učenici santovačke Hrvatske škole, druga je bila družina «Jesen», a treća «Hrvati», obje učenici Osnovne škole

«Šugavica» s bajskeg Dolnjaka. U kategoriji viših razreda pobijedili su «Baćinski Raci», domaći učenici iz Baćina, druge su «Kockice», a treći «Šišmiši» s bajske Fancage. Svim sudionicima dodijeljene su spomenice, a od prvog do trećega mjesta i nagrade.

Učenici u učiteljice iz Kaćmara otpočetka sudjeluju na Susretu u Baćinu. Učiteljica Anica Matoš uz ostalo nam reče kako učenici svake godine nestrpljivo čekaju ovaj dan. Već na početku školske godine pitaju kada će u Baćino. Ove su godine sudjelovali sa 16 učenika, s dvije družine nižih i s jednom viših razreda. Zahvalni su organizatorima jer je velik izazov organizirati ovakav susret, djeca se raduju, zadovoljni su zabavnim zadacima i igrama. Zadovoljno, ali žurno vratili su se u Kaćmar gdje su sudjelovali na berbenoj zabavi.

Kako kaže predsjednik Franjo Anišić, Županijski susret učenika priređuje se desetak godina, zapravo od utemeljenja Hrvatske samouprave 1998. godine. Pokrenula ga je tadašnja učiteljica hrvatskoga jezika Lenka Stanojev Herner, ujedno prva predsjednica Hrvatske samouprave. Smatra da je ovakav susret koristan i za baćinske učenike, jer preko njega oni mogu upoznati kako rade učenici u drugim školama, što je dobar poticaj za sve njih da ojačaju svoju samobitnost, da svoje školovanje nastave u našim hrvatskim gimnazijama. Pri tome je istaknuo uzornu suradnju s mjesnom školom i samoupravom te Županijskom hrvatskom samoupravom, koja je dala i novčanu potporu. Kako dodaje, moraju zajedno djelovati poradi očuvanja materinskoga hrvatskog jezika i nacionalne svijesti. Budući da su Dušnok i Baćino pomalo izolirani, smatra iznimno važnim da se i ovakvim susretom ojača materinski hrvatski jezik u školi, i u naselju, kako djeca ne bi zaboravila svoje korijene i da pripadaju hrvatskoj zajednici, konačno da bi se usporila pogubna asimilacija.

S. B.

Poziv za dostavu prijedloga u vezi s dodjelom Odličja Hrvatske samouprave grada Budimpešte

Na osnovi odluke Skupštine Hrvatske samouprave grada Budimpešte, pozivamo osobe, hrvatske narodnosne samouprave i udruge da dostave svoje prijedloge u svezi s dodjelom Odličja Hrvatske samouprave grada Budimpešte.

Hrvatska samouprava grada Budimpešte dodjeljuje Odličje „Matija Petar Katančić“ onim osobama, udrugama i ustanovama koje su se istakle znanstvenim radom za hrvatsku zajednicu u Budimpešti.

Hrvatska samouprava grada Budimpešte dodjeljuje Odličje „Ivan Antunović“ onim budimpeštanskim Hrvatima, udrugama i ustanovama koje su se istakle na polju njegovanja hrvatskoga jezika, kulturnog života, prosvjetne djelatnosti, umjetnosti i vjerskog života.

Prijedlozi se mogu dostaviti do 22. studenoga 2013. na adresu Hrvatske samouprave grada Budimpešte: Fővárosi Horvát Önkormányzat, 1089 Budimpešta, Bíró Lajos u. 24 ili na e-mail adresu: sojalivister@gmail.com

PEČUH – Osječki ogranak Matice hrvatske i pečuško Hrvatsko kazalište u četvrtak, 21. studenoga 2013., organiziraju predstavljanje dvojezične (hrvatsko-mađarske) knjige autora Zvonimira Ivkovića „Kazališne veze Osijeka i Pečuha“. U programu sudjeluju: Alen Biskupović, teatrolog, Josip Cvenić, tajnik MH Osijek, Slaven Vidaković, ravnatelj Hrvatskog kazališta Pečuh, i Vlasta Ramljak, glumica. Objavljivanje knjige potpomogao je Mađarski fond za kulturu.

BUDIMPEŠTA – U organizaciji Mađarske umjetničke akademije, Odjela za etnografiju i narodnu umjetnost te Mađarske akademije znanosti, njezina Istraživačkog centra filozofskih znanosti i Glazbenog instituta, 14-15. studenoga se održava konferencija pod naslovom Narodna kultura narodnosnih zajednica u Mađarskoj. Mjesto događanja (MTA BTK, Zenetudományi Intézet, Bartókova dvorana (Budimpešta I, Táncsicseva 7). Među predavačima su i Ernő Eperjessy koji će izlagati na temu Povijest istraživačkog rada narodnosnih zajednica u Mađarskoj. Šandor Horvat govorit će o Običajima narodne poezije gradišćanskih Hrvata, a Andor Végh o Raširenosti tipova gajda kod Hrvata u Mađarskoj.

Židanci sa susjedi svečuju Martinju

S laternami na putu u plajgorskoj noći

Prošloga petka laterna je ono orudalje, što ne more faliti sa spravišća pred židanskom crikvom Sv. Ivana Krstitelja. Ovo je jur osmi put, kako veli organizatorica, mjesna kantorica Žužana Horvat, da se Židanci otpravu na Martinju u susjedni Plajgor i s kratkim programom u crikvi se spomenu ovoga sveca, ki je rođen u negdašnjoj Savariji, Sambotelu.

Mali i odrašćeni se skupaspravljaju oko pet uri, a pogibelno se jur zaškuruje kad krene «četa» na put u čast Sv. Martina, patrona sambotelske crikvene županije, rođenoga sveca u Savariji, i ne nazadnje i zaštitnika Plajgora. U najmanjem selu Gradišća i crikva nosi ime ovoga legendarnoga vojnika i biškupa.

Posebno za najmanje je ovo pišačenje veliki doživljaj. Glasno i gizardavo koracaju u

ovo shodišće, načinjene su laterne s Martinovimi guskami, a pravoda nigdor ne bi izostavio ovu jedinstvenu priliku da s čaćom, ali s mamom, s tovaruši, odgojiteljicami i učiteljicami, ili uprav u cijeloj familiji hoda u noći, iako samo 6-8 kilometarova, tamo i najzad. Jako je lipo vrime, nit' ne puše, nit' je

Martina. Za Martinjskim dičjim programom na tri jeziki, kojega je sastavila učiteljica Marija Szabó, i Berislav Živković, prvi tajnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti daje glas svojemu presenečenju, kako je lipo ova tradicija s čuda dice i običuje da kljetu će i svoju kćerkicu donesti na ovo svečevanje, jer ovo je zaistinu vridno i osobno doživiti. S mjesnim farnikom Štefanom Dumovićem se izmolu još po hrvatski i ugarski Očenaš i Zdravamarija, jačka napu-

povorki s timi malimi lampaši. Kako Adrien Čizmazia, odgojiteljica židanske čuvarnice, veli, jur cijeli tajedan strašno se pripravlja dca na

Vince Hergović i Berislav Živković

njuje malu crikvicu. U kulturnom domu pomoćniki dila kolače, iz velikih loncev se miri zakipljeno vino i te. Lampaši počivaju odzdola na kamenu, sve dokle ne dojde ponovo njevo vrime. Za pol ure se šika ganuti domon. Veseli smih se čuje s plajgorske ceste, ka je ljeta dugo bila zatvorenic pod Željeznom zavjesom. I to se spominje na putu najzad. Plajgor i Hrvatski Židan na razne načine vježbaju medjusobno prijateljstvo, a ov večer je jedan od tih lipih primjerov. Čini mi se, na ovu pretpostavku i nebeske laterne se klimaju iz odzgor!

-Tiho-

hladno, tako da uzroke nimamo za žalbu. Pri različiti štacija nas čekaju manjeveće grupe, i dokle zajedmo do praga Plajgora, samo to zamemo upamet da je tako duga povorka da kraja gor viditi nij'. Vince Hergović, poglavar Plajgora, pozdravlja oko sto pišakov na pragu vlašćega sela i dalje je invitira najprlje u mjesnu crikvu, u koj svaki detalj govori o velikom pošovanju Sv.

Silujete plajgorske crikve

Mala stranica

13. studenoga – Svjetski dan ljubaznosti

Ljubaznost pobjeđuje strah, ljutitost i stres. Na poticaj Svjetskog pokreta za ljubaznost, u Tokiu je 13. studenoga 1998. godine održana konferencija o ljubaznosti i tom je prilikom donesena posebna deklaracija koja među ostalim govori o snošljivosti i prihvaćanju različitosti. Naglašavajući važnost spomenute deklaracije, upravo je 13. studenoga odabran kao Svjetski dan ljubaznosti i obilježava se u cijelome svijetu. Taj je dan prigoda da razmislimo o svojim dosadašnjim postupcima i barem na taj dan budimo ljubazni.

Razglednica iz Hrvatske

Dubrovnik

Dubrovnik „Biser Jadrana“ jedan je od najprivlačnijih gradova Mediterana i svijeta. Dubrovnik je grad svjetski poznate spomenične baštine i ljepote (upisan u UNESCO-ov registar svjetske kulturne baštine). To je drevni grad s uskim ulicama i visokim zidinama, ali i s otvorenim obzorom, koji je tijekom povijesti omogućio Dubrovniku vezu s cijelim svijetom. Premda grad znatno uništen potresom 1667. godine, Dubrovnik je uspio očuvati svoje gotičke, renesansne i barokne crkve, samostane, palače i fontane. Grad Dubrovnik priprema kandidaturu za Europski grad kulture 2020. godine.

HRVATSKA U BROJKAMA

Serdahelska Hrvatska samouprava „Stipan Blažetin“ u okviru Jesenskih književnih dana priredila je kviz za učenike pomurskih i draškovečke škole. Među zadacima bila je i sljedeća prognoza HRVATSKA U BROJKAMA. Pokušajte i vi riješiti pomoću interneta! U idućem broju objavit ćemo rješenja.

Koliko je velika Hrvatska? Kolika je površina Hrvatske?

- a) 65 552 km² b) 48 677 km² c) 56 594 km²

Hrvatska se graniči s Mađarskom. Što mislite, koliko kilometara je dugačka hrvatsko-mađarska granica?

- a) 328 km b) 561 km c) 1124 km

Što mislite, koliko gradova ima Hrvatska?

- a) 127 b) 201 c) 233

Najveći je grad u Hrvatskoj glavni grad, Zagreb. Mnogi ste već vidjeli zagrebačku katedralu. Sjećate li se koliko zvona ima katedrala?

- a) 5 b) 7 c) 8

Najviša je planina u Hrvatskoj Dinara. Koliko je visok njezin najviši vrh?

- a) 1015 m b) 1831 m c) 2015 m

U Hrvatskoj se nalazi grad Hum, koji je najmanji grad na svijetu. Što mislite, koliko ljudi živi u tome gradu?

- a) 120 b) 17 c) 56

Mnogi obožavaju Jadransko more. Znete li koliko je duga morska obala u Hrvatskoj?

- a) 5835 km b) 1452 km c) 2013 km

Hrvatska ima mnoštvo otoka. Koliko ih ima?

- a) 1455 b) 1185 c) 584

Najdulja rijeka s najduljim tokom u Hrvatskoj jest Sava. Na koliko kilometara teče Sava u Hrvatskoj?

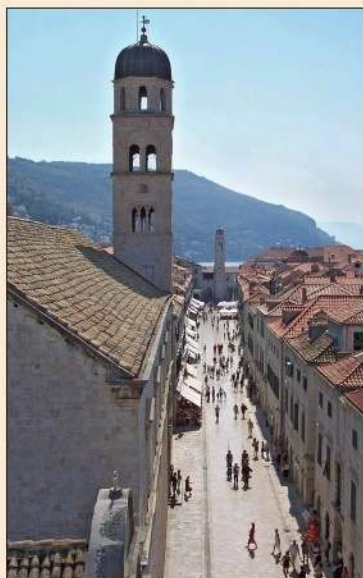
- a) 1455 km b) 562 km c) 887 km

Hrvatska ima prekrasne Nacionalne parkove. Jedan je od najljepših NP Plitvička jezera. U tom parku nalazimo najviši slap Hrvatske. Zove se Veliki slap Plitvice. Što mislite, koliko je visok?

- a) 78 m b) 98 m c) 115 m

Maturalac u Dubrovniku

Prije nekoliko godina Dubrovnik nam se činio kao jedan lijep san, a sad smo mi postali oni maturanti koji su posjetili taj prelijepi grad i divili se njegovoj ljepoti. Dakle maturanti smo u ovoj školskoj godini, čekaju nas učenje, pripremanje na ispite, a za razonodu predaja vrpce.

Ali kakav je bio taj izlet? Kako smo proveli taj tjedan u prekrasnom Dubrovniku? Hrabro vam mogu reći da smo iskoristili svaki trenutak. Uživali smo u ljepoti grada i u tome da smo zajedno.

Putovanje smo počeli s posjetom gradu Splitu. On je važan grad s gledišta povijesti, umjetnosti i književnosti i zato smo jedan dan proveli u tome dalmatinskom gradu. Pogledali smo radove Ivana Meštrovića, najpoznatijega hrvatskog kipara, prošetali smo gradom, okupali se u moru, a sutradan smo krenuli k našem pravom cilju, u Dubrovnik. Put od Splita do Dubrovnika bio je čaroban, vidjeli smo Neretvu, beskrajno plavo more, veliku pučinu i male otoke.

Bili smo jako uzbuđeni kada smo napokon ugledali Grad. Prije toga nitko od nas nije vidio Dubrovnik i prvi pogled postao je zajednički doživljaj. Naravno, svi smo vidjeli slike, razglednice o Dubrovniku, ali na ovu ljepotu nismo bili pripremljeni: stari grad sa svojim zidinama, a iza njih otoci i pučina, uživo izgledaju uistinu raskošno. Dubrovnik je biser na obali Jadrana.

Naš smještaj u Ženskom đaćkom domu u svakom pogledu bio je odličan. Dom se nalazi blizu staroga grada, njegove su sobe lijepe i uredne (bile dok se mi nismo smjestili), a hrana je bila izvrsna, ukusna. Čim smo se udobno smjestili, krenuli smo na kupanje na najbližu plažu. More je bilo predivno i čisto.

Posjetili smo mnogo mjesta u Dubrovniku: samostane, crkve, Knežev dvor, išli smo žičarom na brdo Srđ. Ondje nas je očarao zalazak sunca nad Dubrovnikom, i pogledali smo muzej Domovinskog rata. Osim ovih divnih znamenitosti upoznali smo se i s poviješću Dubrovnika. Nas ni to nije udovoljilo, navečer smo pogledali i sporedne uske uličice grada koje ulice daju pravu sliku o Dubrovniku i na nekim mjestima smo se doista iznenadili što sve ima u tim uličicama. Obišli smo i noviji dio Dubrovnika, pravili smo slike s novog mosta i uživali u predstavi Plesnog ansambla Lindo. Osim Dubrovnika pogledali smo i Cavtat, grad južnije od Dubrovnika, a tamo mauzolej obitelji Račić što je izgradio Ivan Meštrović. Posjetili smo i kuću poznatoga hrvatskog slikara Vlaha Bukovca. Bili smo i na otoku Lokrumu koji je zaštićen park prirode, kupali smo se u jezercu, pogledali botanički vrt i benediktinski samostan.

Na kraju smo se trebali oprostiti od Dubrovnika i svatko je u svojem srcu ponio sa sobom komadić ovoga prelijepoga grada. Taj je izlet za nas nezaboravan i tijekom školske godine možemo se prisjećati uspomena i crpiti snagu iz ovih prekrasnih doživljaja da bismo ostvarili svoje ciljeve.

Ostali smo očarani ljepotom krajolika i ljubaznosti ljudi u Dubrovniku. Ovim putem želimo zahvaliti onima koji su nam pomogli oko ovog putovanja i koji su nas čekali raširenih ruku.

Laura Tišlerić i Dalma Perak,
gimnazijalke 12. razreda budimpeštanske Hrvatske škole

Na praktičnom stručnom usavršavanju u Ladimirevcima

Zahvaljujući financijskim sredstvima dobivenim putem natječaja od Ministarstva ljudskih resursa naše domovine, 25. listopada tekuće godine nas petnaestero s vozačem iz Santova Živkom Baltinom za volanom svoga autobusa posjetili smo valpovački vrtić „Mazu”, osnovnu školu te S.O.S. Dječje selo u Ladimirevcima blizu Osijeka. Bilo nas je: jedanaest odgajateljica iz pečušskog, salantskog i mohačkog hrvatskog vrtića, dvoje studenata i dvoje profesora s Odjela za hrvatski jezik Visoke škole Józsefa Eötvösa u Baji. Putem Baja–Mohač–Pečuh–Ladimirevci–Osijek i nazad, razgovarajući i slušajući hrvatsku glazbu, bolje smo se upoznali, a u našoj matičnoj zemlji bili smo veoma ljubazno primljeni u navedenim ustanovama. Bio je to dio metodičkog usavršavanja čiji smo teoretski dio upoznali na bajsdom Pedagoškom fakultetu prije mjesec dana od profesora metodičara iz Čakovca, a ovaj put smo praktični dio toga vidjeli u Slavoniji. U Osijeku smo imali priliku upoznati se i s nama dobro poznatim gradom. Takva usavršavanja jačaju nam svijest da vrijedi raditi za svoju narodnost, da vrijedi donijeti i žrtvu za našu manjinu, a taj stručni izlet, tu ekskurziju doživjeli smo kao nagradu za naš rad na polju hrvatstva.

Živko Gorjanac

Slasti kiseške okolice

Sajam u Kisegu na danu Sv. Ursule

Ako na danu Svete Ursule, 21. oktobra, imamo lipu, sunčanu jesen, onda će se ugodno vrijeme još dugo održati, skoro i do Božića, veli narodna poslovice. Ljetos – po ovoj prognozi – moremo se ufati u lipom jesenskom vremenu, jer spomenuti dan nas je začarao skoro s ljetnom temperaturom. Kiseški Kulturni centar i kazališće tvrdjave Jurišić i Udruga naturparka Irottkő dvanaesti put su organizirali jesenski sajam 19. oktobra, u subotu, prilikom imendana Sv.

Jucika Haršanji

Ursule. Pčelari, vinari, cvjećari, drivodjelci, slastičari i drugi obrtnici iz Kisega i kiseške okolice nudili su svoje produkte na Jurišićevom trgu da se med zidinami Jurišićevoga grada završi sajamsko putovanje kod hrvatskoga šatora. Hrvatska samouprava u Kisegu je i ljetos već tradicionalno nudila čevapčice u albanskoj piti svim obožavateljima ovoga specijaliteta. Da je bio veliki interes, kaže i to da je sfalio i zadnji gram zadnjega čevapa, a da su pedeset i jednu kilu mesa izmlile, izmišale i formirale vredne ženske i muške ruke. Na gradskoj pozornici tamburaši „Židanski bečari” muzički su oblikovali obrtnički i gastronomski sajam. Hrvatska zajednica i na ov način želji pokazati da potpomaže i obogaćuje priredbe svojega voljenoga grada Kisega.

Marija Fülöp-Huljev

Lukoviška „Podravska jesen“ u „babljem ljetu“

Seoska i Hrvatska samouprava sela Lukovišća 19. listopada organizirale su prvi put priredbu koju su nazvali „Podravska jesen“. Dan je započeo u prijepodnevnim satima okupljanjem sudionika biciklističke utrke kod Zavičajne kuće.

Natjecateljima i navijačima, svim znatiželjnicima predstavljena je Zavičajna kuća, a potom je krenulo natjecanje do dravske obale, gdje su organizatori u prekrasnome prirodnom okolišu priredili piknik. S „Podravske jeseni“ nije izostala ni hrvatska kultura i folklor. Na kulturnom programu nastupili su kulturne udruge iz Lukovišća, Martinaca, Barče i Veleševca (Hrvatska).

Lukoviška „Podravska jesen“ bila je šarena, poput jeseni koja obvezatno stiže i u ovaj pitomi podravski kraj.

Sudionici programa okupili su se kod Zavičajne kuće gdje su registrirani sudionici za biciklističku utrku i trčanje do Drave. Program je započeo u prijepodnevnim satima. Organizator Ruža Bunjevac, predsjednica mjesne Hrvatske samouprave, uza svoje pomagače ponovno bilježi jednu lijepu i zanimljivu, istodobno novim sadržajima obogaćenu priredbu. I hajd' trči za pobjedu, uzjaše bicikl, da na kraju, iako ne lorovov vijenac, nego trebat ćeš se zadovoljiti lijepim, sjajnim peharom, odnosno medaljom. Mala Hajnika, kći našeg Franje koji pleše u mjesnom KUD-u, bila je uporna i dobila medalju, čak i svjedochanstvo. Nagrade su podijeljene pokraj Drave, stare nam rijeke, koja je i tog dana mrmljajući putovala na svojoj nepoznatoj putanji. Možda je jedino negodovala zbog toga što je već dva i pola stoljeća ukročena i zatvorena u svoje korito. Dok je nasipima zaustavljena njezina hirovitost i pomamnost. I od tada nema više lutanja, i ne nosi više u sebi neispjevane pjesme, ne prouzrokuje patnju i plač ljudi, koje je u stara vremena nejednom

iznevjerila, opljačkala, osiromašila i upustošila. Bila je okrutna i skidala plod rodnih polja...

U predvečernjim satima priređen je kulturni program. Bio je šaren i bogat. Sudjelovali su HNS Lukovišće, učenici mjesne škole, KUD Velešavec iz Hrvatske, martinački «Korjeni», barčanski KUD umirovljenika i lukoviški KUD Drava.

Sve u svemu, bilo je živo, veselo i razigrano. Topao i prijateljski doček. Druženje i prijateljska suradnja, koja seže i preko Drave, jednako tako čvrsto vežući hrvatstvo u Podravini. Neosporno, velike su to i trajne zasluge mjesnih čelnika, dobrih ljudi. Istaknuti treba Jozu Solgu, predsjednika Hrvatske samouprave Šomoške županije, ujedno i predsjednika Zajednice podravskih Hrvata, on je uvijek sa svojom ekipom spreman pomoći.

Ovdje na rubu hrvatskoga jezičnog prostora naši su Hrvati očuvali arhaično folklorno blago. Čisti su to izvori, baš kao suza u oku!

Duro Franković

KEČKEMET – Hrvatska samouprava priređuje tradicionalnu Hrvatsku večer koja će se održati 7. prosinca ove godine. Program počinje u 17 sati otvorenjem izložbe radova dr. Ivana Išpanovića. Slijedi kulturni program u kojem će se predstaviti KUD «Mohač», s početkom u 18 sati. Nakon večere za dobro raspoloženje pobrinut će se tamburaški sastav mohačkoga društva. Priredba će se održati u gostionici Kečkemetskog reformatškog kolegija (Pijaristički trg 3).

OSIJEK – U organizaciji osječkog Učiteljskog fakulteta, u Osijeku se 15. studenoga održava VII. znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem Dijete i jezik danas – Dijete i mediji. Među pozvanim predavačima plenarnih izlaganja je doc. dr. sc. Ernest Barić s Odsjeka za hrvatski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu, prof. visoke škole Krešimir Mikić s Učiteljskog fakulteta u Zagrebu, doc. dr. sc. Lidija Cvikić s Učiteljskog fakulteta u Zagrebu, Odsjek u Petrinji, a skupu će sudjelovati pedesetak znanstvenika s osječkog i s ostalih hrvatskih sveučilišta. Ernest Barić govorit će na temu: Hrvatski i mađarski jezik u medijima – problemi, sličnosti i razlike.

PEČUH – U organizaciji Hrvatskoga kluba i Udruge Augusta Šenoe, 19. studenoga 2013., s početkom u 18 sati u Klubu se priređuje književna tribina pjesnikinje iz Križevaca (Hrvatska) Ingrid Potočnjak. Predstavit će se zbirka pjesama «Jutarnje kupanje» prevedena na mađarski jezik u sklopu IPA projekta koji je ostvario Hrvatski klub Augusta Šenoe u suradnji s križevačkom Gradskom knjižicom Franjo Marković «Povezivanje multimedijalnih kulturnih centra u okviru prekogranične suradnje». Razgovor s pjesnikinjom vodi Stjepan Blažetin.

KOPRIVNICA – Prigodom Dana grada Koprivnice, 4. studenoga, održana je svečana sjednica Gradskog vijeća. Svečanost je svojim dolaskom uvećao predsjednik Republike Hrvatske prof. dr. sc. Ivo Josipović, a sjednici su uz brojne domaće uglednike nazočili i predstavnici gradova prijatelja, tako i kapošvarski gradonačelnik Károly Szita te izaslanstvo grada Kaniže.

BUDIMPEŠTA – Novopeštanska Hrvatska samouprava u nedjelju, 8. prosinca 2013., s početkom u 16 sati, u svečanoj dvorani Samouprave (IV, István út 14) priređuje božićnu svečanost. U sklopu priredbe s dalmatinskim pjesmama i melodijama nastupa senandrijski sastav „Kecksés“.

HRVATSKA DRŽAVNA SAMOUPRAVA
I SAVEZ HRVATA U MAĐARSKOJ

Vas pozivaju da svojom nazočnošću
uvećate

DAN HRVATA

koji će biti održan **16. studenog 2013.**
godine u **Baji**

POKROVITELJI DANA HRVATA:

- **prof. dr. sc. Ivo Josipović**,
predsjednik Republike Hrvatske
- **dr. János Áder**,
predsjednik Mađarske

MJESTO ODRŽAVANJA PRIREDBE:
Kazališna dvorana
(Baja, Oraszlán u. 3.)

U slučaju sprječivosti:
+36 (1) 303-6093
e-mail: hrsamouprava@chello.hu

PROGRAM PRIREDBE

15.00–16.00 sati

► **Sveta misa u franjevačkoj crkvi
Sv. Antuna Padovanskog**
(Baja, Bartók Béla u. 1.)
Svetu misu predvodi
Mons. Dr. Antun Škvorčević, požeški biskup

17.00 sati

► **Svečano otvorenje, pozdravni govori,
dodjela odličja**

► **„Kad-kad u noći mirne tambure zaore
glasno“**
Kulturni program kulturnih društava
bačvanske regije

POZIVNICA

KUD Tanac iz Pečuha ove godine slavi 25. obljetnicu svoga postojanja,
pa Vas stoga

pozivamo na jubilarni program

koji će se upriličiti u Pečuškom nacionalnom kazalištu
23. studenog 2013. g. (16:00 i 20:00 sati).

Pokrovitelj:

Zaštitnik: DR. NAVRACSICS TIBOR,
zamjenik predsjednika vlade i ministar uprave i pravosuđa

18. studenoga – ponedjeljak

10.00 Dobrodošlica - ples dječje plesne skupine Tamburica

Dvadeset godina u službi hrvatske narodnosti
Otvorenje izložbe fotografija – Slikovni mozaik o povijesti HOŠIG-a

Svečano otvorenje Tjedna hrvatske kulture
Pozdravni jubilarni govori

Premijera Literarne pozornice
800 zajedničkih godina – isječci iz zajedničke hrvatsko-mađarske povijesti (književno- glazbeni-plesni prizor)

19. studenoga – utorak

14.00 Blaga Hrvatske
Otvorenje izložbe turističkih plakata

Saznaj više o Hrvatskoj!
Nacionalne vrednote, gospodarske mogućnosti u turizmu: predavanje uz filmsku projekciju predstavništva Hrvatske turističke zajednice u Budimpešti

15.00 Kviz: Od Jadranskog mora do bu dimske tvrde: kraljevi, junaci, pjesnici

20. studenoga – srijeda

14.00 „Košara darova“, kultura hrvatskih regija u Mađarskoj
Predstavljaju se učenici-gosti iz Baje i Kerestura

15.00 „HOŠIG traži zvijezdu“: natjecanje pjevača

17.00 Hrvatske zvijezde, hrvatski hitovi
Diskač: izbor iz ponude pop glazbe

21. studenoga – četvrtak

14.00 Naši najmlađi plesači
Program dječje plesne skupine Tamburice

Saznaj više o Hrvatskoj!
Svijet mora: popularno-znanstveno predavanje uz projektiranje filma o živom svijetu Jadrana i njegovoj zaštiti

Tako je nastao HOŠIG
Naš je gost dr. Mijo Karagić, bivši predsjednik HDS-a
Kojima možemo zahvaliti 20 godina...
Razgovor s bivšim profesorima HOŠIG-a

Gradili smo most na Balatonu
Projektiranje filma: I. Susret hrvatsko-mađarske mladeži u Zánki

16.00 Premijera Literarne pozornice
800 zajedničkih godina – isječci iz zajedničke hrvatsko-mađarske povijesti (književno- glazbeni-plesni prizor)

22. studenoga – petak

10.00-12.00 Naši običaji rukotvorina
Predstavljaju: učenice zagrebačkog Ženskog učeničkog doma Marija Jambrišak

13.00 „Košara darova“
Pozdravni svečani program zagrebačke OŠ Ante Kovačića

13.30 Iz HOŠIG-a su krenuli...
Talkshow s HOŠIG-ovim bivšim učenicima s najuspješnijim životnim putem

14.00 Na pozornici HOŠIG-ov pjevački zbor i sastav „starih daka“

14.30 Pozornica HOŠIG-ovih nadarenih učenika
Svečani program umjetničkog ansambla Luč, školskog pjevačkog zbora, sastava i solista

18.00 Jubilarna plesačnica

TJEDAN HRVATSKE KULTURE

18.-22. studenoga 2013. HOŠIG

OSIJEK, (Hina) – Kulturni kreativni industrijski klaster iz Pečuha okuplja 35 članica, malih i srednjih poduzeća, kako bi suradnjom na zajedničkim projektima ostvarili povećanje svojih prihoda, a time i pridonijeli razvoju gospodarstva, posebice turizma, istaknuto je na današnjem predavljanju ovoga klastera u osječkoj Županijskoj komori. Direktor klastera János Keresneyei reče kako je klaster osnovan 2007. godine kao krovna organizacija kreativne industrije, a okuplja tvrtke poput medija, nakladničkih kuća, javnih ustanova u kulturi, tvrtki koje se bave organizacijom događaja, izložaba i festivala, samostalne umjetnike te umjetničke udruge. Dodao je kako većinu sredstava za svoje aktivnosti osiguravaju iz europskih fondova, a sudjelovali su i u međunarodnim projektima poput osnivanja klastera kreativnih industrija u Italiji, Sloveniji, Njemačkoj, Poljskoj i Mađarskoj. Keresneyei je izvijestio kako je ovaj klaster do sada organizirao više festivala, umjetničkih događanja i međunarodnih kulturnih skupova, te ustvrdio kako članice klastera već sada mogu pokriti 90 posto usluga potrebnih za organizaciju festivala koji će posjetiti desetak tisuća ljudi. Istaknuo je kako u budućnosti planiraju i veće projekte te suradnju sa sličnim tvrtkama iz Osječko-baranjske županije dodajući da neke udruge s ovih područja već surađuju.